

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 10.9.2009
KOM(2009) 471 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE

Dotvoření jednotné oblasti pro platby v eurech (SEPA): plán na období 2009–2012

OBSAH

SDĚLENÍ KOMISE Dotvoření jednotné oblasti pro platby v eurech (SEPA): plán na období 2009–2012	1
SDĚLENÍ KOMISE Dotvoření jednotné oblasti pro platby v eurech (SEPA): plán na období 2009–2012	3
1. Úvod	3
2. Priority plánu SEPA	4
2.1. Priorita č. 1: podpora přechodu na systém SEPA	4
a) Aktivní úloha veřejných orgánů	4
b) Účinné sledování přechodu	5
c) Nutnost shody na konečném termínu přechodu	5
2.2. Priorita č. 2: zvýšení povědomí o SEPA a propagace produktů SEPA	6
a) zvýšit povědomí o SEPA	6
b) propagovat produkty SEPA	6
2.3. Priorita č. 3: vypracování solidního právního prostředí pro systém SEPA a posílení souladu s tímto systémem	7
a) Dokončení právního rámce pro SEPA	7
b) Otázky hospodářské soutěže	8
c) Otázky dodržování souladu	8
2.4. Priorita č. 4: podpora inovací	9
a) M-platby a e-platby	9
b) Elektronická fakturace	9
2.5. Priorita č. 5: zajištění nezbytné normalizace, interoperability a zabezpečení	10
2.6. Priorita č. 6: vyjasnění a zlepšení řízení projektu SEPA	12
a) Stávající řízení projektu SEPA	12
b) Problémy s řízením SEPA na úrovni EU	12
3. Závěry	13

SDĚLENÍ KOMISE

Dotvoření jednotné oblasti pro platby v eurech (SEPA): plán na období 2009–2012

(Text s významem pro EHP)

1. Úvod

K tomu, aby se jednotná oblast pro platby v eurech (SEPA) podařila, je třeba pevného odhodlání všech zúčastněných stran. Evropská rada pro platby (EPC), rozhodovací a koordinační subjekt evropského bankovníctví, pokud jde o platby, úspěšně vytvořila nezbytné režimy pro platební převody v rámci SEPA a přímá inkasa v rámci SEPA a pracuje na normalizaci karet, nicméně přechod na systém SEPA je stále pomalý. V květnu 2009, téměř jeden a půl roku po zahájení platebních převodů v rámci SEPA, používalo normy SEPA pouze 3,9 % platebních převodů¹. V současné obtížné hospodářské situaci je možné, že podniky budou váhat s investicemi, přestože retailové bankovníctví a obchodní činnost v oblasti plateb zůstávají stabilním zdrojem pravidelně rostoucích příjmů. Vzhledem ke své všudypřítomnosti v moderní společnosti budou integrované platební trhy hrát zásadní úlohu v budoucnosti těchto bank.

Ochabující nadšení bank může ještě zhoršit nejistota obklopující zásadní stránky projektu. Ačkoli je SEPA řízena především trhem, je možné určitou nejistotu odstranit pouze za pomoci veřejných orgánů. Nyní musí jednat všechny zúčastněné strany.

Rada ve složení ECOFIN ve svých závěrech ze dne 10. února 2009² „uznala, že současná hospodářská krize a zpomalení hospodářského růstu poskytují příležitost pro významné zvýšení efektivity a úspory nákladů, což vyžaduje větší angažovanost všech stran v tomto projektu, a vyzvala Komisi, ECB a Eurosystem, aby nadále plnily svou úlohu při stanovování opatření nezbytných pro jeho úspěšnou realizaci“.

Plán SEPA poskytuje rámec pro opatření k dosažení plného provedení SEPA a reaguje na sdělení Komise jarnímu zasedání Evropské rady ze dne 4. března 2009, ve kterém Komise uvedla, že „do poloviny roku 2009 předloží návrhy k zajištění realizace všech výhod jednotné oblasti pro platby v eurech“³.

Komise a Evropská centrální banka mají stejnou vizi SEPA⁴ a tento plán odráží úzkou spolupráci mezi ECB a Komisí, pokud jde o její další vývoj. Ve své šesté zprávě o pokroku SEPA Eurosystem také určit konkrétní úkoly, které mají zajistit provedení SEPA a přechod na ni. Tyto dva dokumenty se doplňují.

Tento plán se zaměřuje především na členské státy, které přijaly euro. Většina členských států mimo eurozónu nicméně usiluje o členství v eurozóně a euro již hraje důležitou úlohu v jejich hospodářských a obchodních vztazích. Je proto důležité, aby i členské státy mimo eurozónu měly zájem na tomto plánu, přestože přechod na systém SEPA probíhá pomalejším tempem.

¹ <http://www.ecb.int/paym/sepa/timeline/use/html/index.en.html>.

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/105993.pdf.

³ Sdělení jarnímu zasedání Evropské rady *Urychlí oživení evropské ekonomiky*, příloha I; http://ec.europa.eu/commission_barroso/president/pdf/press_20090304_annx_en.pdf.

⁴ <http://www.ecb.int/paym/sepa/html/vision.en.html>.

2. PRIORITY PLÁNU SEPA

Tento plán vymezuje opatření, která mají všechny zúčastněné strany (orgány EU a vnitrostátní orgány, odvětví a uživatelé) splnit během příštích tří let, a to na základě šesti priorit:

- (1) podpora přechodu na systém SEPA;
- (2) zvýšení povědomí a propagace produktů SEPA;
- (3) vypracování solidního právního prostředí a zajištění souladu;
- (4) podpora inovací;
- (5) dosažení normalizace a interoperability a
- (6) vyjasnění a zlepšení řízení projektu SEPA.

2.1. Priorita č. 1: podpora přechodu na systém SEPA

Přechod na systém začíná, jakmile se na trhu objeví první produkty SEPA, a končí, jakmile produkty SEPA nahradí odpovídající vnitrostátní produkty a normy v oblasti plateb.

Během období přechodu bude odvětví provozovat staré systémy a systém SEPA souběžně. To je nákladné jak pro banky, tak i zákazníky. Proto by přechod neměl trvat déle, než je nezbytně nutné. Podstatné výhody SEPA se objeví pouze za předpokladu rychlého přechodu a aktivního odhodlání stran poptávky a nabídky⁵.

Kromě toho, že banky musí samozřejmě nabízet vysoce kvalitní produkty SEPA, musí být také za účelem rychlého přechodu splněny tyto další podmínky:

a) Aktivní úloha veřejných orgánů

Vzhledem k téměř 50 % HDP EU a přibližně 20 % všech bezhotovostních plateb by měl veřejný sektor hrát vedoucí úlohu při přechodu na SEPA. Spolu s ostatními důležitými aktéry, jako jsou veřejné služby a telekomunikační a pojišťovací společnosti, mohou veřejné orgány vytvořit kritické množství nezbytné k urychlení přechodu.

Díky rychlému přechodu mohou orgány veřejné správy využívat racionalizovaného postupu plateb v euro, větší hospodářské soutěže a širší nabídky poskytovatelů platebních služeb s cenami, které odrážejí zlepšené úspory z rozsahu pro zpracovávání plateb. SEPA by také měla být začleněna do probíhajících projektů elektronické správy. To je však podmíněno tím, že odvětví poskytne vysoce kvalitní a konkurenceschopné produkty SEPA.

Veřejné orgány by měly vypracovat integrované a synchronizované vnitrostátní programy přechodu, a tím prokázat ochotu rychle dosáhnout kritického množství a urychlit proces přechodu. Jejich politický závazek vůči SEPA by se měl odrazit na evropské úrovni.

Opatření	Zúčastněné strany	Lhůta
Vypracování vnitrostátních programů přechodu pro veřejnou správu ⁶	členské státy	říjen 2009
Přechod vnitrostátních orgánů veřejné správy na normy, produkty a služby SEPA	členské státy	konec roku 2010
Přechod evropských institucí na normy,	Komise/jiné evropské	červen 2010 ⁷

⁵ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/sepa/sepa-capgemini_study-final_report_en.pdf

⁶ <http://www.ecb.eu/paym/sepa/timeline/use/html/index.en.html#migration>

produkty a služby SEPA	instituce	
------------------------	-----------	--

b) Účinné sledování přechodu

Ke včasnému rozpoznání a nápravě možných problémů s přechodem je nezbytné pravidelné a jasné posouzení situace. Rada ve složení ECOFIN ve svých závěrech ze dne 22. ledna 2008 vyzvala Komisi, aby ve spolupráci s ECB poskytovala každoroční zprávu o stavu přechodu na SEPA, včetně případného oceňování nástrojů SEPA a posílení hospodářské soutěže v prostoru SEPA, jakož i dalšího souvisejícího vývoje na konci každého roku, a to až do úspěšného dosažení přechodu kritického množství různých platebních nástrojů, v každém případě však na konci roku 2008, 2009 a 2010⁸.

Za účelem sledování dopadu SEPA na spotřebitele byla v roce 2007 zahájena srovnávací studie SEPA, která umožní srovnání s výsledky budoucích studií, až budou produkty SEPA plně k dispozici. Povede-li SEPA k negativnímu cenovému vývoji, který není spojen s ostatními faktory, jako je přechod z vysokého, skrytého oceňování na nižší, transparentní oceňování v důsledku provedení směrnice o platebních službách, je Komise připravena přijmout příslušná nápravná opatření.

Přechod orgánů vnitrostátní správy bude také podrobně sledován prostřednictvím hodnotící tabulky⁹ Komise, která na základě jasných ukazatelů posoudí pokrok dosažený vnitrostátními orgány veřejné správy v rámci přechodu na SEPA.

Opatření	Zúčastněné strany	Lhůta
Výroční zpráva o stavu přechodu na SEPA pro Radu ve složení ECOFIN	Komise ve spolupráci s ECB	v přípravě: 2009
Zprávy Eurosystemu o pokroku SEPA	Eurosystem	v pravidelných intervalech (poslední zpráva z listopadu 2008)
Zveřejnění ukazatelů SEPA	ECB	v průběhu fáze přechodu
Zveřejnění pololetní hodnotící tabulky o přechodu orgánů veřejné správy	Komise	od roku 2009 během fáze přechodu
2. srovnávací studie SEPA	Komise	polovina roku 2011

c) Nutnost shody na konečném termínu přechodu

Pokud jde o přechod na euro, poskytuje stanovení konečného termínu přechodu na systém platebních převodů a přímých inkas SEPA jistotu a předvídatelnost a je pro odvětví a uživatele silnou pobídkou k urychlení přechodu. V této fázi je stanovení konečného termínu pro platby kartami předčasné, neboť je stále třeba dokončit přípravu mnoha norem.

Přechod by měl být co nejkratší, aby se minimalizovaly náklady na souběžné provozování vnitrostátních systémů a systému SEPA, ale také nezbytně dlouhý, aby zákazníkům a bankám umožnil hladkou přeměnu postupů. To vyžaduje důkladnou analýzu dopadu stanovení konečného termínu a rovněž analýzu negativních důsledků v případě jeho nestanovení. Měly by být zváženy různé možnosti a posouzen dopad na země mimo eurozónu.

⁷ ECB do ledna 2008 již plně přešla na SEPA.

⁸ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/98276.pdf.

⁹ Závěry Rady ve složení ECOFIN ze dne 10. února 2009; http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/105993.pdf.

Proto byly zahájeny komplexní konzultace¹⁰. Ty by mohly vést k politické podpoře způsobů a načasování stanovení konečného termínu a Komisi také umožní posoudit, zda je závazný konečný termín pro přechod na systém platebních převodů a přímých inkas SEPA nezbytný. Evropský parlament již vyzval Komisi¹¹, aby stanovila „jasný, vhodný a závazný konečný termín pro přechod na produkty SEPA, a to nejpozději do 31. prosince 2012...“.

Opatření	Zúčastněné strany	Lhůta
Konzultace zúčastněných stran založená na konzultačním dokumentu	Komise	3. srpna 2009
Politická podpora	Rada ve složení ECOFIN	prosinec 2009
Dokončení práce na posouzení dopadů	Komise	únor 2010

2.2. Priorita č. 2: zvýšení povědomí o SEPA a propagace produktů SEPA

K tomu, aby se SEPA podařila, musí být všechny strany zúčastněné na „přechodu na systém SEPA“ plně informovány o jeho přínosu a výhodách. Proto je důležité:

a) zvýšit povědomí o SEPA

Je naléhavě nutné vyvinout úsilí v oblasti komunikace, která bude přesně zaměřená na cílovou skupinu. Je jasné, že největší úsilí by měli vyvinout poskytovatelé platebních služeb při uvádění nových produktů SEPA na trh. Veřejné orgány jsou však také povinny zajistit, aby byly zahájeny vhodné informační kampaně. Na vnitrostátní úrovni by členské státy měly podporovat komunikační úsilí odvětví tím, že budou využívat vnitrostátních koordinačních výborů SEPA a spolupracovat se zástupci uživatelů. Na evropské úrovni je nezbytná jednotná strategie komunikačních opatření, a to v úzké spolupráci s EPC.

Na podporu výměny informací a správných postupů mezi vnitrostátními obcemi SEPA a za účelem kolektivního řešení praktických problémů s přechodem Komise zřídila fórum EU koordinačních výborů SEPA¹².

Opatření	Zúčastněné strany	Lhůta
Podpora úsilí odvětví o vytvoření povědomí o SEPA	členské státy	konec roku 2009
Doplnění komunikace odvětví a vnitrostátních subjektů o SEPA o iniciativy na úrovni EU	Komise, ECB, EPC	konec roku 2009
Pravidelná setkání fóra EU koordinačních výborů SEPA	Komise	od října 2008 během fáze přechodu

b) propagovat produkty SEPA

Uživatelé obecně o systému SEPA nevědí a potřebují informace o výhodách produktů SEPA šité na míru. Poskytovatelé platebních služeb musí výrazně zvýšit své úsilí v oblasti komunikace, což je první krok k přesvědčení zákazníků, aby přešli na systém SEPA. To

¹⁰ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2009/sepa_en.htm.

¹¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+MOTION+B6-2009-0111+0+DOC+XML+V0//EN>.

¹² http://ec.europa.eu/internal_market/payments/sepa/ec_en.htm.

předpokládá, že poskytovatelé platebních služeb budou připraveni nabídnout konkrétní produkty SEPA a přinést konkrétní a hmatatelné výhody zákazníkům.

Opatření	Zúčastněné strany	Lhůta
Aktivní uvádění produktů SEPA na trh, které je vhodné pro různé skupiny uživatelů: konkrétní nabídky produktů SEPA zákazníkům	poskytovatelé platebních služeb	okamžitý účinek pro systém platebních převodů SEPA a 1. listopadu 2009 pro systém přímých inkas SEPA

2.3. Priorita č. 3: vypracování solidního právního prostředí pro systém SEPA a posílení souladu s tímto systémem

Předpokladem pro zahájení projektu SEPA bylo odstranění právních překážek. Přijetí směrnice o platebních službách (SPS)¹³ je právním základem SEPA, a zejména systému přímých inkas SEPA. Nové nařízení o přeshraničních platbách ve Společenství¹⁴, které 1. listopadu 2009 nahradí nařízení (ES) č. 2560/2001, zajišťuje soulad s cíli SEPA a rozšiřuje zásadu rovnosti na přímá inkasa.

Prosazování pravidel v oblasti hospodářské soutěže je další důležitou podmínkou, která umožní systému SEPA přinést očekávané účinky ve prospěch hospodářské soutěže. Vzhledem k tomu, že vypracování a provedení systému SEPA je výsledkem dohod a spolupráce mezi možnými konkurenty v rámci EPC, je nezbytná přísná kontrola hospodářské soutěže. S ohledem na to, že spolupráce může omezit hospodářskou soutěž, existují velmi pádné důvody pro výhody takovéto spolupráce pro uživatele (včetně spotřebitelů).

Zvláštní pozornost musí být věnována souladu, zejména v samoregulačním prostředí. Vhodné mechanismy by měly zajistit, aby se odvětví a uživatelé řídili příslušnými pravidly a kritérii souladu.

a) Dokončení právního rámce pro SEPA

Komise úzce spolupracuje s vnitrostátními orgány a ostatními zúčastněnými stranami, aby dosáhla úplného, soudržného a věrohodného provedení směrnice o platebních službách, která tvoří právní základ SEPA. Provedení do státního práva probíhá několik měsíců před konečnou lhůtou pro provedení téměř ve všech členských státech podle plánu. Včasná neprovedení směrnice o platebních službách do vnitrostátního práva způsobí právní nejistotu občanů a odvětví plateb. Komise bez váhání zahájí řízení pro porušení povinnosti podle článku 226 Smlouvy o ES.

Přechod na systém přímého inkasa SEPA by neměl znamenat opětovné podepsání milionů nových souhlasů s přímým inkasem. To by představovalo přílišnou zátěž a náklady, zejména v členských státech s velkým objemem přímých inkas. Pokud odvětví není schopno vypracovat vhodné řešení, musí členské státy najít způsob, jak zajistit pokračování právní platnosti stávajících souhlasů s přímým inkasem, např. během provádění směrnice o platebních službách do vnitrostátního práva.

Opatření	Zúčastněné strany	Lhůta
Zajistit úplné, soudržné a věrohodné provedení směrnice o platebních službách	členské státy	1. listopadu 2009

¹³ Směrnice 2007/64/ES o platebních službách na vnitřním trhu, Úř. věst. L 319, 5.12.2007, s. 1.

¹⁴ KOM(2008) 640 v konečném znění.

Najít řešení k zajištění pokračování právní platnosti stávajících souhlasů s přímým inkasem při přechodu na systém přímých inkas SEPA	členské státy	zavedení řešení do 1. listopadu 2009
---	---------------	--------------------------------------

b) Otázky hospodářské soutěže

Hlavní hnací silou úspěchu SEPA je vytvoření správných pobídek, které podporují přechod na systém za použití obchodních modelů, které jsou slučitelné s právními předpisy v oblasti hospodářské soutěže na úrovni EU a členských států. To je zejména důležité pro systém přímých inkas SEPA a systémy pro platební karty.

Pokud jde o systém přímých inkas SEPA, stanoví nové nařízení o přeshraničních platbách právní srozumitelnost na tříleté období, které končí dne 31. října 2012. Ve společném prohlášení ze dne 24. března 2009¹⁵ poskytly Komise a ECB pokyny k některým zásadám, na kterých spočívá budoucí obchodní model systému přímých inkas SEPA pro období po 31. říjnu 2012. Kromě toho jsou Komise a ECB během přechodného období připraveny se všemi zúčastněnými stranami projednat zajištění spravedlivého a řádného obchodního modelu, který je v souladu s pravidly hospodářské soutěže.

Pokud jde o platební karty, Komise a ECB by velmi uvítaly vznik dalších systémů evropského rozměru¹⁶.

Opatření	Zúčastněné strany	Lhůta
Poskytnout další upřesnění týkající se souladu dlouhodobých obchodních modelů pro systém přímých inkas SEPA s právními předpisy EU v oblasti hospodářské soutěže	Komise	listopad 2009 za předpokladu, že příslušní aktéři na trhu poskytnou nezbytné příspěvky
Vytvoření a provedení dlouhodobých obchodních modelů pro systém přímých inkas SEPA v souladu s pravidly hospodářské soutěže	EPC	1. listopadu 2012

c) Otázky dodržování souladu

Koncept dodržování souladu se systémem SEPA, který původně vytvořila EPC, musí být všemi příslušnými zúčastněnými stranami proveden ve vztahu k systémům platebních převodů/přímých inkas SEPA a rámcům platebních karet, zúčtování a řešení sporů. Eurosystem zveřejnil pro různé zúčastněné strany s ohledem na projekt SEPA soubor očekávání¹⁷ a rovněž podrobný rámec¹⁸. V souvislosti s přechodem na systém plateb kartami

¹⁵

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/468&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

¹⁶ <http://www.ecb.int/pub/pdf/other/singleeuropaymentsarea200811en.pdf>

¹⁷ Viz <http://www.ecb.int/pub/pdf/other/eurosystemsepaexpectations200903en.pdf>

¹⁸ Viz <http://www.ecb.europa.eu/paym/sepa/components/infrastructures/html/tor.en.html> pro rámec pro soulad infrastruktur se systémem SEPA a http://www.ecb.int/paym/sepa/pdf/ToR_SEPA_compliant_card_schemes.pdf?1915cf8db5ec194b2c9e9070ebeb2ff7 pro rámec pro soulad systémů platebních karet se systémem SEPA.

by „v souladu s rámcem platebních karet SEPA“ mělo znamenat „v souladu s normami interoperability, které jsou vypracovávány pod záštitou EPC“¹⁹.

Je třeba zavést mechanismy účinného sledování²⁰, prosazování právních předpisů a řešení sporů, aby byl zajištěn plný soulad. Tyto mechanismy vytvářejí rovné podmínky, které umožňují vstup na trh a více hospodářské soutěže. Tato opatření by měla být provedena jako prioritní, jakmile bude zavedena řádná struktura řízení SEPA.

Opatření	Zúčastněné strany	Lhůta
Provedení rámce SEPA Eurosystemu pro:		
1) systémy platebních karet	systémy platebních karet	červen 2009
2) infrastrukturu	infrastruktura	konec roku 2010
a očekávání pro		
1) banky a platební instituce	poskytovatelé platebních služeb	konec roku 2010
2) uživatele	podniky, malé a střední podniky, orgány veřejné správy, poskytovatelé platebních služeb, obchodníci, retailoví zákazníci/uživatelé	konec roku 2010

2.4. Priorita č. 4: podpora inovací

SEPA by také měla urychlit modernizaci retailových platebních trhů a harmonizovat používání internetu a mobilních telefonů od započetí platby po její vyrovnaní v zabezpečeném prostředí.

a) M-platby a e-platby

EPC pracuje na rámci pro započetí a přijetí m-plateb založených na platebních převodech a platbách platebními kartami v rámci SEPA. V úzké spolupráci s ostatními poskytovateli služeb vymezuje základní požadavky, pravidla a normy nezbytné k provádění plateb v rámci zemí SEPA za použití mobilního telefonu, což zajistí interoperabilitu se službami poskytovanými různými aktéry na trhu mobilních plateb. Rámec by měl být předložen do konce roku 2010.

EPC také pracuje na rámci pro e-platby SEPA²¹. Stávající nebo nové režimy e-plateb napojené na rámec pro e-platby SEPA spotřebitelům umožní provést zaručenou platbu internetovým obchodníkům nacházejícím se kdekoli ve 31 zemích SEPA.

b) Elektronická fakturace

Elektronická fakturace výrazně zvyšuje účinnost finančních dodavatelských řetězců tím, že integruje postupy společností týkající se vyrovnaní účtů a plateb. Elektronická fakturace proto

¹⁹ http://ec.europa.eu/competition/speeches/text/sp2008_03_en.pdf.

²⁰ Včetně zejména dobré možnosti zpětného dohledání plateb a dotčených osob.

²¹ E-platba je definována jako platba, kdy je v průběhu nákupu na internetu částka přímo inkasována z běžného účtu kupujícího a kdy je internetový obchodník o této skutečnosti přímo informován, a to bez ohledu na to, kde se kupující a obchodník nachází.

přispívá ke zjednodušenému a přívětivějšímu obchodnímu prostředí, přičemž může přinést velmi podstatné hospodářské výhody, které by během šestiletého období mohly činit 240 miliard EUR²². Na konci roku 2007 Komise ustavila odbornou skupinu, která má do konce roku 2009 vypracovat evropský rámec pro elektronickou fakturaci na podporu poskytování služeb elektronické fakturace v celé Evropě otevřeným a interoperabilním způsobem. Souběžně s tím Komise předložila návrh na změnu směrnice o DPH²³ s cílem postavit elektronické faktury na roveň fakturám v papírové podobě. Díky úzkému propojení postupů fakturace a plateb by si evropský rámec pro elektronickou fakturaci a SEPA mohly být vzájemně prospěšné.

Opatření	Zúčastněné strany	Lhůta
Předložit rámec pro m-platby ²⁴	EPC, GSMA (sdružení mobilních operátorů)	srpen 2010
Předložit rámec pro e-platby ²⁵	EPC	konec roku 2009
Dokončit evropský rámec pro elektronickou fakturaci	odborná skupina pro elektronickou fakturaci	konec roku 2009

2.5. Priorita č. 5: zajištění nezbytné normalizace, interoperability a zabezpečení

Normalizace a interoperabilita jsou důležitými základy projektu SEPA a v síťovém odvětví jsou nezbytné pro získání plných výhod SEPA. Normy SEPA by měly být otevřené, prováděné na nejvyšší úrovni zabezpečení, nechráněné a neměly by zabraňovat inovaci produktů. V oblasti plateb platebními kartami by tyto normy měly umožnit plnou interoperabilitu, zabezpečení a volný přístup a usnadnit zavedení celoevropských režimů platebních karet.

Normalizace by měla v případě platebních převodů, přímých inkas SEPA a rovněž v oblasti plateb kartami umožnit plně automatické zpracování od zákazníka k bance a od banky k zákazníkovi²⁶ a měla by také zajistit vysokou úroveň zabezpečení (včetně hodnocení a certifikace zabezpečení). Přestože mohou být dodatečné fakultativní služby nezbytné k zachování užitečných vlastností platebních produktů nebo k usnadnění inovace, je nutné zabránit riziku opětovného roztržení trhu.

Opatření	Zúčastněné strany	Lhůta
Zajistit souhlas s používáním norem pro strukturování nestruturovaných informací o převodech (platební převody v rámci SEPA)	EACT ve spolupráci s uživateli	červen 2009

²² http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/sepa/sepa-capgemini_study-final_report_en.pdf.

²³ KOM(2009) 21.

²⁴ Rámec není pro poskytovatele platebních služeb povinný.

²⁵ Rámec není pro poskytovatele platebních služeb povinný.

²⁶ Karta-terminál, terminál-nabyvatel a nabyvatel-emitent a certifikace a schválení typu.

Aktivní komunikace a provedení prováděcích pokynů pro platební převody v rámci SEPA v oblasti zákazník-banka ^{27*)}	poskytovatelé platebních služeb, podniky, malé a střední podniky, orgány veřejné správy, spotřebitelé, prodejci	konec roku 2009
Aktivní komunikace a provedení všeobecných prováděcích pokynů a pokynů v rámci vztahu podnik-podnik pro přímá inkasa v rámci SEPA v oblasti zákazník-banka*)	poskytovatelé platebních služeb, podniky, malé a střední podniky, orgány veřejné správy, spotřebitelé, prodejci	listopad 2010
Definice prováděcích pokynů pro platební převody v rámci SEPA a přímá inkasa v rámci SEPA (všeobecných a v rámci vztahu podnik-podnik) v oblasti banka-zákazník	EPC	září 2009
Aktivní komunikace a provedení prováděcích pokynů pro platební převody v rámci SEPA a přímá inkasa v rámci SEPA v oblasti banka-zákazník*)	poskytovatelé platebních služeb, podniky, malé a střední podniky, orgány veřejné správy, spotřebitelé, prodejci	červen 2010
Dodržování režimu všeobecného systému přímých inkas v rámci SEPA ²⁸	poskytovatelé platebních služeb	1. listopadu 2010
Dokončení rámcových podmínek pro platební karty, aby režimy platebních karet mohly stanovit konkrétní technické prováděcí specifikace pro normy platebních karet	EPC	konec roku 2009
Provedení technických specifikací pro normy platebních karet	odvětví platebních karet	konec roku 2009: rozhodnutí o lhůtě pro provedení dosud nebylo přijato
Vypracování osvědčených postupů, které zajistí vysokou úroveň zabezpečení transakcí v rámci SEPA ²⁹	EPC	konec roku 2009
Předložení rámce pro zpracování transakcí provedených platebními kartami	EPC	konec roku 2009
Předložení rámce pro prioritní režim platebních převodů v rámci SEPA	EPC	konec roku 2009
Provedení rámce pro prioritní režim platebních převodů v rámci SEPA ³⁰	poskytovatelé platebních služeb	konec roku 2012

²⁷ *)Pokyny doporučené EPC nejsou povinné. Aby se však zabránilo rozdělení trhu, měly by všechny banky být schopny přijmout doporučené normy EPC. Jestliže k tomu nedojde, podniky nebudou moci využívat výhod SEPA (podniky proto musí být aktivně zapojeny do přípravy těchto pokynů).

²⁸ Lhůta se vztahuje pouze na členské státy eurozóny. Členské státy mimo eurozónu by měly začít systém dodržovat k 1. listopadu 2014.

²⁹ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/sepa/sepa-capgemini_study-final_report_en.pdf.

³⁰ Provedení prioritního režimu platebních převodů v rámci SEPA by mělo být fakultativní.

2.6. Priorita č. 6: vyjasnění a zlepšení řízení projektu SEPA

a) Stávající řízení projektu SEPA

SEPA je kombinace samoregulace odvětvím finančních služeb a podpůrných legislativních opatření. Vzhledem k podstatným výhodám SEPA existuje zřejmý veřejný zájem na účinných ujednáních o řízení. Nejisté hospodářské prostředí také vyžaduje silnější politický směr, který zajistí, že SEPA bude dokončena včas a bude uživatelům poskytovat lepší služby plně zodpovědným způsobem.

Řízení SEPA je v současné době organizováno na dvou úrovních:

Na úrovni EU je řízení EPC strukturováno s ohledem na dva cíle, a sice vypracování a vývoj platebních režimů a správu a dodržování těchto režimů.

Komise podporuje proces SEPA tím, že podrobně sleduje provádění SEPA a projednává vývoj s členskými státy a zúčastněnými stranami³¹. To také zvyšuje politický profil SEPA na evropské úrovni. ECB hraje podobnou úlohu a funguje jako katalyzátor na podporu dokončení SEPA. ECB má na plenárních zasedáních a pracovních skupinách EPC status pozorovatele a koordinuje práci Eurosystemu. Provozuje různá fóra, jako je zasedání SEPA na vysoké úrovni, za účelem projednávání a propagace SEPA.

Na vnitrostátní úrovni byly za účelem koordinace a sledování provádění SEPA ve všech členských státech eurozóny (a téměř ve všech mimo ni) ustaveny koordinační výbory SEPA, na kterých se ve velké míře podílejí vnitrostátní centrální banky. Úloha, složení, povinnosti a pracovní metody těchto výborů se výrazně liší, nicméně všechny mají stejný cíl, kterým je podpora přechodu na systém SEPA na vnitrostátní úrovni. Vzhledem k tomu, že se zvyklosti a tradice v oblasti platebního chování na vnitrostátní úrovni výrazně liší, musí být při přechodu na systém SEPA zohledněny. Proto je úloha vnitrostátních koordinačních výborů SEPA zvláště důležitá.

b) Problémy s řízením SEPA na úrovni EU

Evropská komise se domnívá, že je zapotřebí zastřešujícího modelu řízení SEPA na úrovni EU, který podporuje integraci retailového platebního trhu v eurech způsobem, který splňuje potřeby konečných uživatelů.

Proto se Komise v úzké spolupráci se všemi zúčastněnými stranami, které se zabývají projektem SEPA, a zejména s ECB, bude snažit před koncem roku 2009 zřídit účinnou strukturu řízení SEPA na úrovni EU. Ta by mohla mít podobu rady EU pro SEPA, která by byla ustavena na období tří let. Komise a ECB by nejpozději do konce roku 2011 zhodnotily její účinnost a fungování.

Hlavními cíli této struktury by bylo:

- vymezit jasnou strategickou vizi pro SEPA, která je inovativní, zaměřená na budoucnost a přívětivá k uživatelům;
- sledovat a podporovat přechod na systém SEPA, včetně provádění plánu SEPA, a určit nápravná opatření;
- zajistit transparentnost a odpovědnost vůči hospodářství obecně.

³¹ Při plnění těchto úkolů Komise získává poznatky a odborné znalosti od dvou pracovních skupin, zejména Platebního výboru (který nahrazuje Vládní odbornou skupinu na systémy platebního styku) a Odborné skupiny pro trh platebních systémů.

Nová struktura řízení na úrovni EU bude vyžadovat vysoký stupeň zapojení stran nabídky a poptávky. Vzhledem k významu projektu pro společnost by měla být společně řízena Komisí a ECB. Řádná koordinace s ostatními evropskými institucemi (Radou EU a Evropským parlamentem) a vnitrostátními centrálními bankami, jakož i s vnitrostátními koordinačními výbory SEPA je naprosto rozhodující.

Nová struktura by se nezabývala jednotlivými případy nedodržování systému SEPA, které se týkají pravidel a rámců EPC. Nezabývala by se ani úkoly, které jsou lépe řešeny na vnitrostátní úrovni nebo které přísluší aktérům na trhu, jako je vytváření platebních produktů SEPA, nebo které mohou být uspokojivým způsobem řešeny zlepšenými ujednáními o řízení EPC. Nová struktura řízení by neměla vliv na příslušné pravomoci jejích členů. Její konzultace a navrhované směry by v žádném případě nepředjímaly používání pravidel v oblasti hospodářské soutěže na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni.

Kromě toho si stávající ujednání o řízení EPC vzhledem k zásadní úloze EPC v projektu SEPA zasluhují zvláštní pozornost. EPC učinila pokrok při sladování zájmů různých zúčastněných stran, avšak musí jednat otevřenějším způsobem, aby se vyhla možným účinkům uzavření trhu, a zohlednit zájmy všech zúčastněných stran, včetně zúčastněných stran mimo odvětví bankovníctví, platebních institucí a uživatelů. Je potřeba zajistit větší transparentnost, odpovídající dobu na konzultace a včasné zapojení všech zúčastněných stran, zejména uživatelů, do plánování a tvorby budoucích iniciativ.

Opatření	Zúčastněné strany	Lhůta
Zřízení účinné struktury řízení SEPA na úrovni EU	Komise/ECB	konec roku 2009
Pololetní zprávy o pokroku v provádění akčního rámce SEPA	struktura řízení SEPA	od data oficiálního zřízení nové řídicí struktury SEPA
Přijetí opatření ke stávajícímu modelu řízení EPC: 1) rozšíření účasti zúčastněných stran a konzultací s nimi; 2) zvýšení transparentnosti; 3) rozšíření členství na platební instituce	EPC	konec roku 2009 konec roku 2009 listopad 2009
Hodnocení struktury řízení SEPA	Komise/ECB	konec roku 2011

3. ZÁVĚRY

Komise vyzývá Radu a Evropský parlament, aby zvážily a podpořily tento plán. Všechny zúčastněné strany se vyzývají k tomu, aby vyvinuly veškeré úsilí k zajištění rychlého provedení jednotlivých zde uvedených opatření.

Komise bude podrobně sledovat provádění tohoto plánu a dvakrát ročně zveřejní zprávu o učiněném pokroku.